

άνοδος

το φροντιστήριο των επιτυχιών

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α1.

«Πανελλήνιον»: Μετά τη Γ' Εθνοσυνέλευση, ο Καποδίστριας επάνδρωσε ένα συμβουλευτικό όργανο, το «Πανελλήνιον», με αντιπροσώπους και των τριών παρατάξεων (αγγλικού, γαλλικού και ρωσικού κόμματος), προκειμένου να εξασφαλιστεί η εσωτερική ειρήνη.

Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής: Ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Την αποτελούσαν έντεκα μέλη (τέσσερις Έλληνες, τέσσερις Τούρκοι και τρία μέλη-πολίτες ουδετέρων κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο κρατών) με αρμοδιότητα τον καθορισμό του τρόπου μετανάστευσης των πληθυσμών και της εκτίμησης της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων. Στην ελληνοτουρκική σύμβαση, που υπογράφηκε στις 30 Ιανουαρίου 1923, προβλεπόταν ότι οι ανταλλάξιμοι θα διευκολύνονταν στη μετακίνησή τους από τη Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής. Αυτή η επιτροπή φρόντισε το 1924 και 1925 για τη μεταφορά στην Ελλάδα 200.000 Ελλήνων που είχαν παραμείνει στην Καππαδοκία και γενικότερα στη Κεντρική και Νότια Μικρά Ασία. Ανέλαβε και το έργο της εκτίμησης των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν, σύμφωνα με τη σχετική ρύθμιση της Σύμβασης ανταλλαγής των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, η οποία προέβλεπε την αποζημίωση των ανταλλαξίμων προσφύγων για τις περιουσίες που εγκατέλειψαν στις πατρίδες τους από το κράτος υποδοχής. Για τη διευκόλυνση του έργου της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Μικτή

Επιτροπή συστάθηκε το 1924 η Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών που υπαγόταν στο Υπουργείο Γεωργίας. Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της ιδρύθηκαν κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής Πληθυσμών.

ΠΑΟΥΕΡ: Οι ραγδαίες αλλαγές, τις οποίες προκάλεσαν στη χώρα οι συνέπειες του Μικρασιατικού πολέμου, ανέδειξαν την ανάγκη για σημαντικές επενδύσεις στις υποδομές της χώρας. Η βρετανική εταιρεία ΠΑΟΥΕΡ, την ίδια περίπου εποχή με την ΟΥΛΕΝ (1925), ανέλαβε την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στην πρωτεύουσα αλλά και τη δημιουργία σύγχρονου δικτύου αστικών συγκοινωνιών, βασισμένου σε ηλεκτροκίνητα τραμ και λεωφορεία.

ΘΕΜΑ Α2.

α. ΣΩΣΤΟ

β. ΣΩΣΤΟ

γ. ΛΑΘΟΣ

δ. ΛΑΘΟΣ

ε. ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β1.

Σχολ. βιβλίο, σελ. 20: «Στη διάρκεια του 18^{ου} αι. ... να εκμεταλλευτούν οι Έλληνες».

ΘΕΜΑ Β2.

Σχολ. βιβλίο, σελ. 97- 98: [Προαιρετικά: « Οι υψηλοί δείκτες ανεργίας... φτωχότεροι».] «Το 1918 ιδρύθηκε.. Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (Κ.Κ.Ε.)».

ΘΕΜΑ Γ1.

α. σχολ. βιβλίο, σελ. 156: «Η αγροτική αποκατάσταση... και ζώα.»

Συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Α:

- Η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα επιχειρήθηκε με «παραγωγικό τρόπο» και το βάρος δόθηκε στην αγροτική τους αποκατάσταση.
- Στους πρόσφυγες παραχωρήθηκαν, εκτός από γη, και καλλιεργητικά μέσα όπως σπόροι, γεωργικά εργαλεία αλλά και μικρά ζώα και κάρα, έως την πρώτη σοδειά τους αλλά πολλές φορές και κατά τον δεύτερο χρόνο της εγκατάστασής τους στην Ελλάδα.
- Σύμφωνα με τον Διευθυντή Αγροτικής Αποκατάστασης της ΕΑΠ, οι αγρότες πρόσφυγες είχαν το δικαίωμα αγροτικής αποκατάστασης, εξομοιούμενοι με τους γηγενείς ακτήμονες.
- Η συγκεκριμένη αγροτική αποκατάσταση περιελάμβανε την παραχώρηση βιώσιμων γεωργικών κλήρων, τη στέγαση των προσφύγων σε αγροτικές κατοικίες καθώς και τον εφοδιασμό τους με τα προαναφερθέντα καλλιεργητικά μέσα.

β. σχολ. βιβλίο, σελ. 157: «Για τη στέγαση... Αγροτική Τράπεζα.»

Συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Β:

- Η κατασκευή των κατοικιών έγινε με δύο τρόπους: με εργολαβία αλλά και από τους ίδιους τους πρόσφυγες υπό την καθοδήγηση των υπηρεσιών της ΕΑΠ.
- Οι εργολάβοι δυσκολεύτηκαν κυρίως στις περιοχές όπου η μεταφορά αλλά και η εξεύρεση υλικών και εργατών ήταν προβληματική.
- Πολλές φορές η εργολαβία δεν ήταν επιτυχημένη εφόσον οι τεχνικοί της ΕΑΠ έπαιρναν στα χέρια τους εργασία κακής ποιότητας υπό την πίεση χρόνου που δημιουργούσε η ανάγκη κάλυψης άμεσων αναγκών.
- Αναφορικά με την ανέγερση οικιών από τους ίδιους τους πρόσφυγες, αυτοί παραλάμβαναν ξυλεία, κεραμίδια και καρφιά, υλικά που έπρεπε να μεταφερθούν από μακριά αλλά και χρήματα για την πληρωμή των ξυλουργών και των χτιστών.
- Οι πρόσφυγες παρείχαν ανειδίκευτη εργασία και μετέφεραν τα υλικά. Η εργασία τους ποιοτικά και ποσοτικά επιβλεπόταν από

εργοδηγούς οι οποίοι χορηγούσαν και τις προκαταβολές, σε χρήμα και είδος, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών.

ΘΕΜΑ Δ1.

α. σχολ. βιβλίο, σελ. 215: «Το κίνημα του Θέρισου δεν πέτυχε... εσωτερικής γαλήνης στην Κρήτη».

Συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Α:

- Σύμφωνα με το απόσπασμα από το άρθρο του Ελ. Βενιζέλου στην εφημερίδα «Κήρυξ» των Χανίων στις 27 Απριλίου 1907, μετά το κίνημα στο Θέρισο παρέχεται στον κρητικό λαό, ως κυρίαρχο όργανο της Κρητική Πολιτείας, το δικαίωμα γνώμης για τις εξελίξεις στο Κρητικό Ζήτημα.
- Το δικαίωμα αυτό, και οι ελευθερίες που δόθηκαν στον κρητικό λαό, ήταν αποτέλεσμα της επανάστασης στο Θέρισο και κατά συνέπεια του νέου πολιτεύματος που διαμορφώθηκε στην Κρήτη υπέρ του λαού.

Συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Β:

- Η Διεθνής Επιτροπή έκρινε πως η παραμονή του Γεωργίου στην αρμοστεία της Κρήτης δημιουργούσε προβλήματα στην πολιτική ζωή και θεώρησε την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα ως την πλέον κατάλληλη λύση.
- Έτσι, τον Ιούλιο του 1906, οι Μεγάλες Δυνάμεις κατέληξαν σε μια νέα ρύθμιση για το Κρητικό Ζήτημα: αναδιοργάνωση της Χωροφυλακής, δημιουργία Πολιτοφυλακής επανδρωμένης από απόστρατους Έλληνες αξιωματικούς και αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από την Κρήτη.

β. σχολ. βιβλίο, σελ. 215- 216: «Η πολιτική του Βενιζέλου... μια ιδιότυπη ελληνική επαρχία».

Συμπλεκτικά θα αναφερθούμε και στα εξής σημεία του Κειμένου Γ:

- Η Β΄ Συντακτική Συνέλευση των Κρητών ανέλαβε την εκπόνηση νέου Συντάγματος και εξέδωσε το ενωτικό ψήφισμα στις 30 Ιουλίου 1906 σε ατμόσφαιρα εθνικής συμφιλίωσης.
- Παράλληλα, άρχισε μια προσπάθεια αναδιοργάνωσης της Κρητικής Πολιτείας με τη χορήγηση δανείου ύψους 9.300.000 γαλλικών φράγκων από τις Μεγάλες Δυνάμεις και με ρύθμιση των τόκων των προηγούμενων δανείων.
- Στις 14 Αυγούστου 1906, οι Μεγάλες Δυνάμεις παραχώρησαν στο βασιλιά των Ελλήνων Γεώργιο Α΄ το δικαίωμα να διορίζει ο ίδιος τον Ύπατο Αρμοστή της Κρήτης.
- Όλες οι παραπάνω ρυθμίσεις και αποφάσεις ήταν σημαντικές για την επίλυση του Κρητικού Ζητήματος.